

se nogen Domstol, der skulde kunne dømmen ham i ringeste Maade for hans Fremferd ved denne Leilighed. Den ærede Minister talte om Vidner; men han talte ikke om, at den Vedkommende ikke har været tilstede ved Vidneforhøret og ikke har haft Leilighed til at forsvare sig og til at faae retslig Bistand; han har ikke talt om, at Vidneforhøret er blevet optaget, uden at nogen af Hr. Andersens Meningsfæller have været tilstede for ogsaa at vidne og for at give Aaledning til at stille Krydspørgsmaal. Vi maa jo nemlig husse paa, at de Vedkommende havde en saa svag Sukommelse, at der iblandt dem var En, som ikke vidste, om det var i den Gade eller i den Gade, det var sket, men kun vidste, at det var sket. Naar man har stillet Hr. Andersen saaledes, saa var det naturligt, at han maatte være meget varsom med de Skridt, han gjorde for at søge Opreisning. Efter den uhorste Fremgangsmaade, der var anvendt — thi den ærede Minister maa lede op lige til Oldtidens Protokoller, om han kan finde Magen til det, her er foregaaet — var det meget naturligt, om Hr. Andersen foreløbig forholde sig taus afventende, hvad Andre vilde gjøre, thi han kunde ikke vide, om han ikke, hvis han rørte sig, diebliffelig ved det nævnte Skridt var f. Ex. bleven kastet fra Embedet; efter den „Humanitet og Belvillie“, der var vist ham ved den første Leilighed, var det ganske naturligt at vente noget Saadant, og jeg fandt derfor, at jeg i den almindelige Respektfuldheds Navn burde baade skriftlig ligesom ogsaa her mundtlig fremsætte Sagen. Naar den ærede Minister af sine Forhør vil bevise, at noget af det, jeg har skrevet, ikke skulde være uagtigt, saa siger jeg, der mangler fornødent Bevis; der mangler fornøden Sammenligning mellem hans Dokumenter og det, jeg har skrevet. Det, der staar skrevet i disse Aktstykker, er Ord til andet rigtigt, og det er min Overbevisning, at Hr. Lærer Andersen ikke har sagt et Ord, som taler derimod. Andersen har i Forhøret — enten det nu staar i Protokollen eller ei — sagt, at han ikke hørte Hansens Interpellation til ham, men senere havde hørt den omtale, og det gjør dog en Forskjel, thi Forholdet bliver dog et andet, naar en Mand først sent hen ved en offentlig Fests bliver mindet om Noget, der tidligere er foregaaet. Man kan jo mangan en Gang end ikke faae Ordet, men i hvert Fald kan det være meget vanskeligt paa en Tid, da Meget baade af den ene og anden Slags er udtalt, deraf at udstille en bestemt Ytring. Hvis min Fremstilling af, hvad der er passeret, ikke anses for at stemme med Protokollen, maa Bidnetilsørslen antages at behøve en Rettelse, og hvad de øvrige Udtryk angaar, da staar der, at Andersen maaske ikke har læst Referatet i Nafstov Avis, og jeg tror det ikke den Dag i Dag. Saa sagde Ministeren, at Andersen havde en svag Sukommelse. Det vilde dog være interes-

sant, om man vilde komme og forlange af en af os, at han 3 Maaneder efter at have holdt en Skaaltale, skulde afgive en Erklæring om, hvilke Udtryk han har brugt til Motivering af sin Skaaltale. Det er det, man har gjort lige over for Lærer Andersen. Den 5te Oktober forlanger man, at han skal husse de Udtryk, hoormed han den 19de Juli sent i et Telt har motiveret en Skaal. Og hvad Brevvevlingen angaar, da er det meget naturligt, at han ikke husser de enkelte Udtryk i et af ham i et beveget Dieblif skrevet privat Brev. Jeg vilde ikke paatage mig at husse de Udtryk — om jeg end husser Hovedtanken — jeg brugte i mit private Brev til ham. Men efter den Fremstilling, jeg har, er Protokolltilsørslen i denne Henseende heller ikke overensstemmende med, hvad der er passeret, — det skal jeg imidlertid ikke komme ind paa, thi Politiprotokollen ligger ikke for os; Politiprotokollen er negtet den Vedkommende, ellers havde jeg staaet med den i min Haand. En Udskrift af Forhørene er bleven negtet baade af Forhørsdommeren og Amtmanden, men den Dag kommer nok, da vi baade faae disse Forhør og andet Mere. Naar den høitærede Minister siger, at Andersens Sukommelse var svag i de nævnte Forhør, saa maa dette ogsaa være uagtigt; thi der var adskillige af disse i det Hele uvedkommende Spørgsmaal, om hvad Indholdet af Brevvevlingen mellem ham og mig havde været, som den høitærede Minister nu selv tilstod, at han havde foranlediget optaget Forhør om. Den høitærede Minister siger selv, at han har foranlediget dette; han har altfaa foranlediget en Inquisition om et privat Brevs Indhold; men Vedkommendes Svar i Forhøret lod, naar Spørgsmaalene vare rettede paa Punkter, hvorom det var rimeligt, at han kunde udtale noget Bestemt, paa Ja og Nei, og Mere kan der vel ikke forlanges. For Resten er det meget naturligt, at denne Mand har udtalt sig med grumme stor Forsigtighed ved dette Forhør. Jeg nævnte før, og jeg stal gjentage det, at man brugte den uhorste Fremgangsmaade, at man Kl. 10 om Formiddagen sender en Mand til ham i hans fredelige Ojertning i Skolen med en streng Tilsgelse om samme Estermiddag Kl. 3 at møde til Forhør, hvor man da holder ham 3—4 Timer, uden at give ham Ret til at tage retsligt Forsvar, og man kan jo ikke vide, hvilke nye Forhold vi nu ere komne ind under, efter hvad der er sket den 8de September (Afbrudelse). Ja, de Herrer finde det vistnok overordentlig ypperligt; thi, naar de Herrer have fundet sig i, jeg vil ikke sige at æde deres egne politiske Grundsaetninger, men i at vende dem paa Hovedet i de senere Aar, saa at de nu maa kæmpe for ganske det Modsatte af, hvad de tidligere have kæmpet for, saa er det ogsaa naturligt, at de gjøre det i dette Tilfaelde . . .